

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 6/10
09.09.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Михаила Рулића и Мирјане Ђерасимовић, чланова већа, у спору по тужби тужиоца Предузеће за ... Б.Д. ДОО из П., кога заступа пуномоћник С.М., адвокат из Н., против тужене Републике Србије - Министарства одбране, Војска Србије, Војна пошта ..., коју по овлашћењу Републичког јавног тужиоца заступа Дирекција за имовинско-правне послове, Одељење у Н., ради исплате износа од 10.494.539,40 динара, поступајући по одлуци Уставног суда Републике Србије бр. Уж. ... од 24.2.2010. године за доношење нове одлуке по ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег трговинског суда Пж. бр. 7082/07 од 9.5.2008. године, у седници већа одржаној дана 9.9.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

Делимично се УСВАЈА ревизија тужиоца Предузеће ... Б.Д. ДОО из П., изјављена против пресуде Вишег трговинског суда Пж. бр. 7082/07 од 9.5.2008. године, и ПРЕСУЂУЈЕ:

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ, пресуда Трговинског суда у Нишу П. бр. 343/2007 од 3.7.2007. године и пресуда Вишег трговинског суда Пж. бр. 7082/07 од 9.5.2008. године, делимично УСВАЈА тужбени захтев и обавезује тужена, да тужиоцу у року од 8 дана и под претњом извршења исплати новчани износ од 500.000,00 динара, са каматом по стопи из Закона о висини стопе затезне камате, почев од 3.7.2007. године, па до исплате.

Тужиоцу се не досуђују трошкови ревизијског поступка.

У преосталом делу ревизија тужиоца изјављена против другостепене пресуде се као неоснована одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Трговинског суда у Нишу П. бр. 343/07 од 3.7.2007. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату износа од

Рев1 6/10

-2-

10.494.539,40 динара са затезном каматом почев од 11.6.1999. године па до исплате, и захтев за исплату трошкова парничног поступка.

Виши трговински суд пресудом Пж. бр. 7082/07 од 9.5.2008. године одбија као неосновану жалбу тужиоца и потврђује поменути првостепену пресуду.

Ревизијском пресудом Врховног суда Србије у Београду Прев. бр. 368/08 од 21.10.2008. године одбијена је као неоснована ревизија тужиоца изјављена против поменуте другостепене пресуде.

Незадовољан одлучивањем поменути судским одлукама у сва три степена, тужилац је Уставном суду Републике Србије поднео уставну жалбу. Уставни суд Републике Србије одлуком број Уж. ... од 24.2.2010. године, усваја уставну жалбу изјављену против све три поменуте пресуде и утврђује да је у овим судским одлукама повређено право подносиоца уставне жалбе на имовину зајемчено чланом 58. став 2. Устава Републике Србије, а у преосталом делу уставну жалбу одбија као неосновану.

Истом одлуком поништена је пресуда Врховног суда Србије Прев. бр. 368/08 од 21.10.2008. године и одређено да Врховни касациони суд донесе нову одлуку по ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег трговинског суда Пж. бр. 7082/07 од 9.5.2008. године.

По поништењу ревизијске пресуде и поступајући по одређењу Уставног суда за доношење нове одлуке по ревизији тужиоца, Врховни касациони суд доноси нову ревизијску пресуду.

Предмет ревизијског испитивања је правноснажна другостепена пресуда Вишег трговинског суда Пж. бр. 7082/07, против које је тужилац изјавио благовремену и дозвољену ревизију. Ревизију је изјавио због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена не подноси одговор на ревизију тужиоца, а Републички јавни тужилац се о изјављеној ревизији није изјаснио.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 399. Закона о парничном поступку и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога:

Ревизија тужиоца је делимично основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревидент не упућује на законске одредбе на којима заснива тврдњу о

Рев1 6/10

-3-

учињеним битним повредама ЗПП. Жалба против првостепене пресуде не може бити саставни део ревизије, јер ревизија као ванредни правни лек мора да садржи све оно што је у члану 357. ЗПП прописано за садржину жалбе. То даље подразумева да жалбени разлози на које се упућује у ревизији не могу истовремено бити и ревизијски разлози.

Из доказа проведених до закључења главне расправе и утврђења првостепеног суда произилази следеће:

Финансијска полиција – Одељење у П. је под бројем „службено“ дана 26.4.1999. године сачинила записник у вези са прегледом магацина у Спортском центру „...“ у П., стављањем нових катанаца на објектима – магацинима и печењењу магацина. Радници Спортског центра са представницима овлашћених лица и финансијских инспектора су отворили магацине, закључали их новим катанцима од којих је кључеве задржало овлашћено лице Војске Југославије. Затим су магацини запечаћени воском и печатом Финансијске полиције од стране присутних финансијских инспектора.

На основу визуелног прегледа и увида у стања робе у магацинима и канцеларијском простору, затечено стање констатовано је у свим запечаћеним магацинима и канцеларијским просторијама. Под редним бројем 11. констатовано је: ПП Б.Д., објекат бр. 17. Затечена роба: сокови (сирова кафа или кикирики), цакови нису отварани, чај, сокови, кулинат, маслине и слични прехранбени артикли.

Канцеларија: компјутер, комплет из четири дела“.

Финансијска полиција – Одељење у П. је записником од 11.6.1999. године извршила примопредају магацина из којих је извршила издавање заплењене робе за потребе Војске Југославије. Магацини су са катанцима са по два кључа предати М.Ђ., руководиоцу заједничких послова – СЦ „...“ који је био присутан и приликом печењења магацина по записнику од 26.4.1999. године. У записнику је под редним бројем 11. ПП Б.Д. – објекат бр. 17, констатовано да су у магацину затечена роба и то сокови, сирова кафа, чај и остали прехранбени артикли издати Војсци Југославије, а средства у канцеларији магацина нису узета осим компјутера који је преузела Финансијска полиција.

Записнички констатовано стање у записнику од 11.6.1999. године потврђено је службеном белешком финансијског инспектора Ж.Ж. сачињеном 22.6.1999. године.

Врста и количина робе у магацину бр. 17 исказана је у лагер листи под редним бројем од 1 па закључно са 112. Цена робе исказана је такође појединачно и у укупном износу у лагер листи роба од 24.3.1999. године и износи

Рев1 6/10

-4-

10.494.539,40 динара. Лагер листа робе сачињена је без пратеће финансијске документације.

Тужена при преузимању тужиочева магацина и робе у магацину није сачинила записник о стању робе у магацину. Није сачинила ни исправе о издавању робе из тужиочева магацина.

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су у целости као неоснован одбили тужбени захтев. Тужбени захтев одбијен је са разлога недоказаности основности истог. Одбијен применом правила о терету доказивања прописаних у члану 223. ЗПП.

Предмет спора по тужби тужиоца је тужиочев захтев за исплату противвредности робе одузете од њега за потребе Војске Југославије за време НАТО агресије на Републику Србију. Робе коју су из магацина тужиоца одузела тада овлашћена цивилна и војна лица за потребе војске. Право на одузимање те робе за време ратних дејстава било је засновано на одредби члана 27. Закона о одбрани. Обавеза тужене за исплату накнаде за одузету робу била је прописана у Тарифи за одређивање накнаде

Обавеза туженог са накнадом накнаде за одузету робу која је прехрамбена у складу са одређивањем накнаде за коришћење пописаних ствари за потребе војске и друге потребе одбране земље у тачки 4. а у вези са чланом 19. Уредбе о организовању и извршавању материјалне обавезе и све то у вези са чланом 14. став 6. Закона о одбрани.

Није спорно да је тужена за потребе војске из тужиочева магацина – објекат бр. 17 одузела затечену робу, сокове, сирову кафу, чај и остале прехрамбене артикле. Спорно је само која роба по врсти и количини је одузета за потребе тужене. Следом те спорности, спорна је и висина коју тужена треба да плати за одузету робу. Спорност је настала због тога што тужена при преузимању магацина није сачинила попис робе у магацину и што при узимању – издавању робе из магацина није сачинила било коју исправу о издавању робе попут записника о предаји, отпремница и слично.

Супротно туженој која не пружа ни један једини доказ на околности врсте и количине одузете робе, тужилац те чињенице као и цену робе доказује лагер листом роба сачињеном 24.3.1999. године. Лагер листа садржи у себи врсту и количину роба – артикала са појединачном и збирном ценом роба по редним бројем од 1. па закључно са 112. Сачињена је на дан НАТО агресије и отпочињања ратног стања, а тужена је магацин са робом у њему преузела 26.4.1999. године, тј. 33 дана по отпочињању ратних дешавања у П.

Правила о терету доказивања прописано у члану 223. ЗПП су јасна. Обавезујућа за обе странке – парничаре у спору. Та обавезујућа правила терета доказивања захтевају и од тужиоца да пружи доказе на основу којих је сачинио евиденцију робе у лагер листи на дан НАТО агресије на нашу земљу. Рев1 6/10

-5-

Евиденција робе по врсти, количини и цени исказана у лагер листи без књиговодствених исправа (отпремница и рачуна добављача) и након пријема робе сачињења пријемница и калкулација не представља ваљану књиговодствену исправу на основу које се доказује врста, количина и цена робе. Тако сачињена, представља једнострану исправу која се веома лако и једноставно може сачинити за потребе различитих намена. Са тих разлога је као доказно средство није прихватио ни вештак Љ.Н., дипломирани економиста, која је решењем првостепеног суда била одређена да у поступку вештачења утврди потраживање тужиоца према туженој са аспекта економско-финансијске струке.

Све то указује да се применом правила у терету доказивања прописаних у члану 223. ЗПП не може утврдити врста, количина и цена робе постојеће у тужиочевом магацину на дан 26.4.1999. године када је тужена преузела магацин и робу у њему, нити се пак може утврдити коју врсту и количину робе је тужена однела из магацина до 11.6.1999. године када је тужена вратила посед магацина без робе у њему.

Код таквог стања доказаности, висине тужбеног захтева било би противно праву на закониту, једнаку и правичну заштиту својих права прописану у члану 2. став 1. ЗПП о висини тужбеног захтева одлучити само путем правила негативног терета доказивања прописаног у ставу 3. члана 223. ЗПП. Било би потпуно неправично обавезати тужену да плати недоказану врсту, количину и цену робе евидентиране у лагер листи само зато што при преузимању магацина и робе у њему и издавања робе из магацина није сачинила исправе о томе. Санкција за то не може бити и плаћање робе која није ни постојала и следом тога ни узета из магацина.

Право својине прописано и гарантовано у члану 58. став 2. Устава РС, подразумева само право на накнаду у јавном интересу одузете робе коју је тужилац као власник имао у магацину на дан одузимања тј. 26.4.1999. године.

Следом изнетог, парничари у спору не пружају ваљане и поуздане доказе на околности основаности односно неоснованости тужбеног захтева и његове висине. Те битне чињенице се не могу утврдити. Не постоје докази за утврђење чињеница битних за одлучивање о основу и висини тужбеног захтева. То даље подразумева да тужилац не располаже доказима о врсти и количини робе која му је одузета депоседирањем из магацина почев од 26.4. па до 11.6.1999. године и да тужена не располаже доказима коју врсту и количину робе је тачно узела из тужиочева магацина у том периоду.

Тужиоцу припада право на исплату новчаног износа за одузете му сокове, сирову кафу, чај и остале прехрамбене производе, а тужена је дужна да одузету робу плати. Обзиром да се врста и количина одузете робе не може утврдити, ревизијски суд је висину новчаног износа за одузету робу одредио по слободној оцени користећи се процесним овлашћењем прописаном у члану 224. Рев1 6/10

-6-

ЗПП. Ценећи све околности тужиоцу је досуђен износ од 500.000,00 динара са каматом по стопи из закона почев од првостепеног пресуђења па до исплате.

Иако ово што следи није од битног значаја за одлучивање о тужбеном захтеву, ревизијски суд не може, а да не примети поједине врсте и количине роба исказаних у лагер листи а оне су 9.510 кг кафе, 12.415кг маслинки, 9.200 и 18.980кг чаја, 15.500кг пиринча кочанског, 3.850кг кухињске соли, 2.400 литара црвене – косовске црвене ракије, 1.400 литара белог косовског вина и 1.600 литара црног

2.400 литара лозоваче – косовске лозове ракије, 1.400 литара белог косовског вина и 1.000 литара црног косовског вина, 38.700 литара газираних сокова 2/1, 1.850 паковања киселе воде „...“ и 660 паковања „...“ од 1,5 литар... Само ови показатељи врсте и количине робе из лагер листе упућују на енормне количине које за смештај захтевају огроман магацински простор. Ове количине приликом уласка у магацин и визуелним погледом морају бити уочене. Међутим, оне у записнику о преузимању магацина и робе у њему нису као такве уочене и констатоване. То све доводи у сумњу врсту, количину и следом тога и цену роба евидентираних у лагер листи робе.

Ревизијски суд је у делу делимично усвојеног тужбеног захтева делимично и усвојио ревизију тужиоца преиначењем нижестепених пресуда на начин одређен у ставу 1. изреке пресуде. Ово процесно одлучивање засновано је на члану 407. став 1. ЗПП.

У преосталом делу ревизија није основана јер не постоји правни основ за усвајање тужбеног захтева у преосталом нижестепеним пресудама одбијеном делу и о њој је одлучено на основу процесног овлашћења из члана 405. став 1. ЗПП, ставом 3. изреке пресуде.

Тужиоцу, обзиром на само незнатно постигнути успех у поступку по ревизији не припада право на досуду трошкова ревизијског поступка, нити трошкови нижестепених поступака.

О трошковима спора одлучује се на начин прописан у члану 149. став 1, 2. и 3. ЗПП који су резултирани успехом странке у парници. Притом, странка трошкове мора да определи на начин прописан чланом 159. став 2. и 3. ЗПП. Следом тог успеха првостепени суд је одбио захтев тужиоца за досуду трошкова спора решењем о трошковима спора садржаним у изреци првостепене пресуде. Зато је ревизија изјављена и против решења о трошковима спора садржаног у изреци првостепене пресуде неоснована.

Председник већа – судија

Стојан Јокић, с.р.